

Előfizetési árak

Egész évre 6 frt — kr.
Fél „ 2 frt 50 kr.
Negyed „ 1 frt 25 kr.
Tanulóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legújabbakban számítottak.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Hochsauerstr. 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetői díjak Némay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes száma ára 8 kr.

Kéziratok nem adnak vissza.

Észrevételek.

E lapok 31. számában D. T. aláírás melloghangu ezek köztök egy bajai „dal- és zene-egylet” létesítése érdekében.

A cikk írja a többek között azon nézetének is ad kifejezést, hogy ily egyület alakítása és fenntartása ma csakis a nem-régi alakult „bajai ifjúsági-egylet” feladata; sőt tovább is megy, bevalja esárlódat azon reményében, hogy az egylet létesítői, — kik annak megalakítását a műveltség rohamos fejlődésének szempontjából látták szükségesnek — „továbbra is fogják a műveltség további elterjesztése érdekében működésüket folytatni”.

Alulírott, mint privát egyén és e tárgy szülötte, szíve meglehetősen áldozatos és áldozati most is nemcsak — a város szellemi állapotáról hatalmasan tudósodó — „dal- és zene-egylet” eszméjéről, de annak megpeditőit és harcosait is, és legeszméletű önjaj és kívánsága volt és ma is: ez eszmének valósalusa és diadalrajtása. — Azonban mint a „bajai ifjúsági-egylet” alakításán fardozók egy szény tagja s mint az egyletnek jelenleg jegyzője, el nem mulasztatom, hogy D. T. annak cikkéire igen rövid egy-két észrevételt tegyek.

Főtitűbb hízem cikkirő urak ma feltéve, s mint hiszem meggyőződése, hogy az ifjúsági egyletet azon tapasztalat létesítette, melyre ma, midőn a civilizáció rohamos haladása oly szemébeötöl — okvetlen jutni kellett. És mivel — nem szokásból, de természetes következből minden nagyobbserű eredmény csakis társulás, az erők egyestése által érhető el, állott be szükességge Baján is az ifjúsági csoportok-utalásnak, társulásának.

Az is igen természetes, hogy a társulás előmozdítására, a társas élet meg-

követésére — különösen kezdetben — oly eszközök igénybevétele kívánatos és szükséges, a melyek e célnak megfelelőek és erre hivatják is.

Ilyen eszközökül általában az olvasás és a társas játékok tekintendők. De nem lehet megtagadni e tekintetben a dal és zene hatalmát is.

A dal és zene gyönyörködteti a lelket, elragadja azt messze, a képzelmek mennyi birodalmába. — Vannak, kik egyedüli élvezetüket talájjak eblen és nem tekintenek semmi érdekében hozott áldozatot negynak; — míg ismét sokan vannak, kik — bár kedvelik — mégis nem talájjak benne azt a gyönyört, a mi nekiket kielégíti és így nem is készek érte valamit sokat áldozni.

Míg a rendszeren dicő társasjátékok, melynek a telkérés, sakl, domino, kártya stb. nemcsak a meglét, öregebb emberek kedvenc foglalkozása, de az ifj. ágnál is ama vonzó eszköz, mely őket összehozza. És mivel mindezek létségebevonhatatlannal állanak, s e körülményt az ifjúsági egylet alakító ismerék, történt az, hogy az egyleti tagoknak szorakozást nyújtani inkább kezelték, mint a dal és zene hatalmával iparkodtak, sohasem mondván ki azt, hogy ezeket örökre mellőzni kívánják.

Van azonban még egy körülmény, mely a dal- és zene egylet létesítőt az ifjúsági egyletnek lehetetlenné is teszi.

Ez a pénzkérdés. Öszintén megvallom, nosolyogva olvastam ezikköz urnak idézetét, melyet azon állítás igazolásánál lőzöl, hogy mindehez nem kell anyagi biztosíték.

Hisz épen a pénz kérdése azon közséka, a melyen az egylet — dalárdát alakítani öhajót — több tagjának igyekezte hajótörést szenvedett; — hisz épen a pénz kérdése az, mely pénteken az egylet — dalárda alakítása céljából összehítt — rendkívüli közgyűlést oly viharossá tette, a midőn azon indítvány került

szűzre, hogy a taglójak havonkénti 10-10 krral emeltesse, s az öklént befolyó összegeből a dalárda fenntartása biztosítsassék.

Nem oly óriási összeg szükségletnek és ezáltal, az igaz, mindössze havonkénti körülbelül 15 frt a karmesternek, de már ez összeg is oly óriási az „ifjúsági egyletnek”, melyet ez szenge korában, működése első évében, tehát akkor, a midőn a hurokhoz beszerzése, a nagy lakbör oly nagyon igénybe veszik az egylet pénztárát — nem fedezhet.

Azon remény pedig, hogy a dalárda idővel majd anyagi terhen segíteni fog az egyletnek, nem biztosítotték arra nézve, hogy az egylet ily terhes kötelezettségek t. vállaljon. Mert kérdés, mikor lesz a dalárda azon helyzetben, hogy agy hangversenyt, vagy dal-estélyt rendezhet, mi anyagi jövedelmét enged remélni? Fialat emberek az egylet tagjai, a kik énekesek is lennének, és leginkább kereskedők, tehát olyanok, kik nem állandón időznek Baján. Senki sem tudja, hogy pl. a dalárda jó és nélkülözhetlen prima tenorját vagy basszistáját mikor bocsátja el főnöke, vagy mikor látja szükségesnek ő maga is tartózkodási helyét másutt keresni.

Ez nem szabad, és nem is hagyta figyelmen kívül az egyleti választmány, mely pedig dalárda létesítését szívből öhajítja, de az egylet jelenlegi viszonyai között nem tartja tanácsosnak érdekében anyagi teherket vállalni. Más mód pedig nincs, a melyel az egylet dalárdát alakíthatna, tehát a legjobb akarat mellett is ez a legálább ma a mód lehetetlen.

Köszöb, ha az anyagi kérdések nem terhelik anyira az egyletet és tehetőségben fog állni, legszebb köteletségének fogja ismeri dalárda létesítése által nem csak tagjainak újabb szorakozást nyújtani, de az által városunknak is már-már tovább pirulás nélkül nélkülözhetlen

testület is adni, ha addig más uton és módon nem jut hozzá.

Mindezeket nem ugyan egyenes megbi-zásból, de közöltem azért, mivel meggyákok győződve, hogy e nézetben van a választmányak minden egyes tagja, de azért is, mivel ezzel nemcsak cikkirő urnak, de a nagy közönségnek is tartozom.

Sz. rkesztő urnak a szíves közlést közzétételmet fejezem ki.
Baján, 1882. július hó 29.
Krämer Résző,
a „bajai ifjúsági-egylet” jegyzője.

Levelezés.

Sz.-István, 1882. júl. 21.

Tekintetes szerkesztő úr!

Mennyire képesek egyes emberek szemtelenségükben vetemedni, igazolja a következő adatecsa: Midőn f. hó 21. napján a szomszéd városból hazakerestem, asztalomon találok egy levelet — német fölirattal nevezem ezimozve; felbontom, s a borítékban a „Cyankali” e inu maliciósos journal f. évi júl. 16. számát találok.

A lapcskában cseklőységemnek is van néhány soroska szentelve, melyek szöszterit magyar fordításra így hangzik, olvassák el figyelemmel nemes irányu lapjának tisztelt olvasói: „Sz. Istvánról (Pestmegyében) Baján mellett írják nekünk: „A helybéli plébános, Tóth, az Istóczy-féle öbrjüngesek felinté eldőt egészen ártatlan emberke (München) volt, a ki csak is saját egyedüli énjének légkörében mozgott; de azóta éri, hogy kénszerítve van bizonyos „népszerűség magaslátára” emelkedni; és azért is, hogy semmi lelkisapátára, hogy semiatclines röp- és igaztó iratok terjesztése által fogja elérni a földön a meynország. A plébános ur egyike a legidősebb házalóknak (colporteur), a ki az egri lycoumi nyomdából kikerült gúnnyiratokat

TÁROZA.

Visszontlátásukor.

Hát újra látlak kedveseim,
Együtt, miképen hagytalak?
Nem vesztetek el a tömegben
A roppant nagy részvét miatt?!

Mint rég várt kedves ismerősk
Nem ragadtok szertározot,
Mint a kinek a nagy örömben
Nem is találok a helyét!

Hisz jó helyen vagtok ti itten,
Kis odán innen nemetek!
Ha elindák erre s arra
Mög kárt tennek bennetek!

Mily szeretlen így a kötésed,
Güllye rajt a könyveköt,
Hogy munkáitajk misem rontó!
A rosszakarat vagy idét!

S pannaszal én szegény pótká
Mért is állnak ők,
Hisz meg van írva: nem próféta
Szóló földön a verselő!

(Kelt Baján a Kollár könyvkereskedésében)

Erdősi Dániel.

Hűség.

Elbeszélés.

Írta: HUNYADY JAKAB.

Hantossy Béla egyike volt azon fiatal embereknek, kiknek egész valóját oly érzelme foglalta el, melynek kibocsátása szokott lenni a

boldogság és keserv is: a szerelem, még pedig az igaz, tiszta szerelem; s egyike volt azoknak, kik a szerelmet minden oldaláról megismerik: a hol boldogító; hol a boldogság érzete a képzelt világába ragad; hol a boldogság diszkoszorujával évezetnek látja magát imádatját szemében, — s a viszont, hol pokoli kínokat és fájó gyötrelmeket kell kiállania; mikor keblét ezer mérges gyilkoló negeszobottak éri, mikor fájdalmait még a feledés írja sem képes enyhíteni, — hanem érzéketlenül nézi a fájdalomt és egy időben elmerülve megszűnik cselekvésre képesnek lenni.

Nem érdemelt sorsa neki az utóbb, mert még arról is leolvasható volt, hogy csak igaz érzelmek töltik el valóját, ezért tisztelték is őt mindenütt — bár akkori szerény társadalmi állása nem volt annyira azon körökkel, hol őt ismertek, hol mint tisztán jellemű ifjút becsülték tudták.

Nyájas modora és szerény de még is elegans megjelenése meleg érdeklődést tudott kelteni mindenütt. Magas termete, barna arc, szelidséggel jelző fekete szemével, melyekből a jóság s az szagzórtó ki, hogy ő az igaz nemese érzelmű emberre, s bár nem feltűnően volt áltözve — még is feltűnést keltett.

Mint említett is, a társadalmi magasabb osztálya sokat foglalkozott vele, bár igen kevesse fordult meg köztük, s midőn őt látatának érzetében családították láttá, általános részvétet tanúsítottak, mert tudták, hogy nem ily sorsot érdemelt. De ki telt róla, hogy az ég alkotója a nők szívét két részre osztá, egyik része a mindent tuhaladó boldogságot, másik része az

örök boldogtalanságot zárja magába — szenvedés tehát az ki az elsőbe jut. —

Hantossy Béla a másodikba jutott.

I.

— Ha valamit felmutatnék önnek, — azonnalt távozna egy, hogy ide többé be sem nézne.

— Ismét valami kóholt promisszió akar lenni?

— Semmi más, csak egy levél Coborból feléle egy 20—24 évesnek látszó sugar terműt leány, a vele szemben ülő fiatal embernek, ki Hantossy volt.

— Levél, mely engem távoznai kénytelen örökre? Levél, mely boldogságotan pokoli kínokká változtatná; Coboról, onnan hol egyszeri hivatalos ügyben lettem-nem kívül sohasem voltam, hol nem ismernek?

— Igen, ha Ön valódi férfi, úgy a levél olvasása után rögtön távozna; — felele a nő tréfásan ugyan, de eléggé komoly hangon arra, hogy a cözlés megérthető legyen.

— Vagy számomra megszűnt az ég csak pillanatnyi boldogságot is nyújtani, vagy bűnökért — melyeket ugyan el nem követtem — kell így szenvednem, — mondá Hantossy, miközben arcát halálsápadtsággal lepél, s egész valója reszeslett, mintha érezte volna a közlőg vihart, mely az ő égen kitörni készült, hogy e viharból egy villám csapás agyonnyissa őt.

— Azt sem tudják éle, avagy ismer-e bennünket, — tehát semmi olyan nem lehet. Ne kívánja, hogy felmutassam. Ezzel a nő eltávozott.

Egy újabb tördőfés volt ez Hantossy sebezett szívének s csak egy mely sóhajjal tudatta rengelő fájalmát. Karjaiba onlott a mellette ülő szőke, sugártemetőt őszin szemű nőnek, ki mindene volt, kiert oly sokat szenvedett, ki miatt szívesen térde a fájdalomát, melyek úzibe vették, kit e földön mindennél jobban, hűbőben s igazabban szerettet. E nő menyasszonya volt.

— Blankám, életem, ne hagyjon el, mert kedgyed nélkül a fájdalom utóhatásai is megoltnak, megszüntetik érzéni, dobogni azt a szívet, mely kegyedért ég, melynek minden dobbanása kegyedért sajgva tudtára velem, hogy a szerelmem hátatállan. Drága Blankám, ne hagyja, hgy s egy selett a zordon tél útján didlél s a borzalmas halál vigadón dermészedje föllet! Éh bennem a remény, hogy az az annyiszor felismert és mutatott érzete azt sugja énjének: „Ne hagyj el őt, mert szeret, s boldog lesz.”

Egy férfi csókot nyomott a delő helyén az ifju verjétkes homlokára, azután minden kételyt kizáró hangon ezt sutgató: „Fogadósom miszerint vagy önhöz megyek, vagy senkihez. Ne aggodjon, mert én sokkal inkább szeretem ön, mintsem valaki is képes volna elántorítani.”

— Tehát más eldőlől fényeket a vesztő? — mondá földülőki hangon az ifju minálatt könyei a nő kezét áztatták.

(Folyt. köv.)

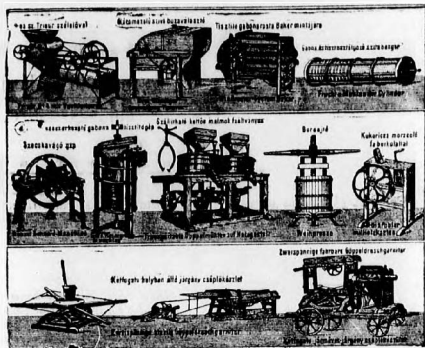

GUTJAHR és MÜLLER BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
(ezelőtt Brogle J. és Müller)

a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdaság számára:

- Járgány-cseplőgépek,
- Szelelő rosták,
- Kukorica morzsolók,
- Szecsavágók,
- Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:

- Dupla malmok,
- Malom trieurhengerek,
- Gabona osztályzó-hengerek,
- Koptató gépek,

Daraválasztó gépek,
Tarárok, Detacherök.
Malom alkatrészek u. mint:

- Traus missiók,
- Szjékerek.

Rosta lemezek:

- Cséplőgép rosták,
- Lisztbenger sziták,
- Koptató lemezek,
- Ráspoly lemezek,
- s. t. b.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve
Gyári raktár és képviselőség: **Bajan Drescher Gyula** úrnál.

Róser Miklós

iskolai értesítése.

Nyilvános polgári és kereskedelmi iskolam s
nevelő-intézetemben

Budapest, Károly körút 22. sz.

az új iskolai év f. évi szeptember hó 1-én veszi kezdetét. A növendékek felvétele augusztus 20 ikától naponta délelőtt 9—12-ig és délután 3—5 óráig esz-közöhető.

Intézetemet 28 év óta saját erőmből tartom fenn, és már 3000 növendéke volt eddig. Polgári iskolámban a kereskedelmi pályára képesítettnek az ifjak. kereskedelmi iskolám egyenjogu a kereskedelmi akadémiával s növendékei jogosultak a katonai egyévi önkéntesi szolgálatra.

A nevelő-intézet az iskolai épületben van. Programok kívánatra ingyen.

Róser Miklós.

BOR-PRÉSEK

egészen új rendszer után, melyek 2-szer oly gyorsasággal sajtolnak, mint a régi prések. Felállításukhoz **(SAJTOK)** kevés tér szükséges, és mellett könnyen kezelhetők, igen szilárdan építvek és tartósak, minden nagyságban készíttetnek. Mintarajzok és leírások valamint elismerő levelek százai ingyen és bérmentve.

Szőlő-malmok a legújabb rendszer szerint.

Idejekoráni megrendelés kívánatos.

Ph. Mayfarth & Comp.

Bécs, II. Praterstrasse 66.
Gyár: Frankfurt a/M.

RÖSER JÁNOS

nyilvános intézete

Budapest, gyár-utca 3-ik szám.

Alapos gyakorlati kiképezés a kereskedelmi szaktudományokban és az idegen nyelvekben. Nyilvános polgári-, kereskedelmi iskolai és kereskedelmi académiái hallgatók az intézetben nevelést, ellátást és felügyeletet nyernek.

Róser Janos, igazgató

Budapest, gyár-utca 3-ik szám.

NÁRAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

Baján, »Bódog«-tér, Scheibner-féle ház,

elvállal mindennemű

önálló munkák, röpiratok, táblázatok, körlevelek,

ESKÜTÉSI-, ELJEGYZÉSI- és NÉVJEGYEK,

váltók, meghatalmazások és kötelezvények,

számlák, gyászjelentések,

FALRAGASZOK, ÁRJEGYZÉKEK és RÉSZVÉNYEK

pontos és izléses elkészítését a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá

NAGYRAKTÁRA

községi és ügyvédi nyomtatványoknak.

